

## Workshop “Wie is onze gemeente?”

Christenen kunnen elkaar vragen: “Naar welke gemeente ga jij?”

De reactie hierop is een interessante, omdat hij iets weergeeft van het kader van waaruit wij onze gemeente bekijken. Wij kunnen het antwoord zoeken in verschillende richtingen, waarbij we onze gemeente definiëren in termen van:

- \* de locatie waar de gemeente zich bevindt
- \* de geschiedenis van de gemeente
- \* de kerkelijke gemeenschap waar zij zich toe rekent
- \* de omvang van de gemeente
- \* de architectuur van het kerkgebouw
- \* de programma's van de gemeente
- \* enzovoort

Al deze richtingen beschrijven een bepaald facet van de gemeente. Zij vormen elk een lens die ons helpt om onze gemeente te karakteriseren.

In haar boek “Who is our church? – imagining congregational identity” (The Alban Institute, 2006) stelt Janet R. Cawley voor om onze gemeente eens te bekijken als een persoon. Vanuit deze invalshoek kan een gemeente komen tot een (nog) beter inzicht in wie zij is van vroeger uit en zicht krijgen op de uitdagingen voor welke zij zich gesteld ziet richting toekomst.

Alhoewel de oefening die zij gemeentes hierbij voorstelt, vrij onorthodox is en de nodige flexibiliteit, creativiteit, inlevingsvermogen en ook vertrouwen vraagt, is het idee er achter weinig origineel. Zelf verwijst zij naar 1 Kor.12, maar laten we eerst eens kijken naar Openb. 2-3:

### Openb.2-3

Johannes krijgt op Patmos zijn Openbaring van de Heer, die hij naar 7 gemeentes moest sturen. Als we kijken naar de 7 brieven die aan het begin van het Bijbelboek specifiek aan deze gemeentes zijn geschreven, dan valt het op dat deze in een persoonlijke vorm geschreven zijn. Een plaatselijke gemeente bestaat uit vele leden, maar de Here Jezus ziet hen klaarblijkelijk als een collectief dat bepaalde persoonlijke karakteristieken heeft. Denk bijvoorbeeld aan:

**Efeze (2: 1-7):** zet zich in, houdt stand, stelt op proef, ontmaskert leugenaars, maar heeft ook eerste liefde opgegeven. Zij moet breken met het leven dat ze nu leidt en weer doen als vroeger.

**Smyrna (2: 8-11):** de Heer weet van haar ellende, armoede en van belasting. Ze moet niet bang zijn, maar trouw tot de dood.

**Pergamum (2: 12-17):** haar woonplaats is bekend, er zijn een paar positieve zaken te melden, maar op enkele dingen wordt zij aangesproken. Zij moet breken met het leven dat zij nu leidt.

**Tyatira (2: 18-29):** Jezus weet wat zij doet, hoe liefdevol, gelovig, hulpvaardig en standvastig zij is, nu zelfs meer dan vroeger, maar ze moet vasthouden wat ze heeft, totdat Hij komt.

**Sardes (3: 1-6):** overall wordt beweerd dat zij leven heeft, maar zij is dood, moet wakker worden en haar laatste krachten verzamelen. Haar gedrag schiet tekort in Gods ogen.

**Filadelfia (3: 1-13):** ook al heeft zij weinig invloed, ze is trouw gebleven aan wat de Heer heeft gezegd. Hij zal trouw zijn als de tijd van beproeving komt.

**Laodicea (3: 14-21):** zij is noch koud, noch warm, maar lauw en wordt geadviseerd goud te kopen en witte kleren om haar naaktheid te bedekken. De Heer wijst haar terecht omdat Hij haar liefheeft. Zij mag samen met de Heer eten.

### **1 Cor.12**

Als we denken aan Paulus' brief aan de gemeente te Korinthe, dan doet hij iets fenomenaals. Deze gemeente, die gekenmerkt wordt door interne strijd (verg. 1 Cor.3), wordt door hem erbij bepaald dat zij niet alleen afhankelijk is van de Heer, maar ook van elkaar. In het beeld van het **Lichaam van Christus** (1 Cor.12: 12-31) maakt Hij dit voor een ieder glashelder. Christus is het Hoofd, maar zonder elkaar kunnen we ook niet. Op deze wijze legt hij geestelijke principes uit in begrijpelijke taal. Hierbij ligt het voor de hand dat deze gemeente deze les opvatte als een les voor hun plaatselijke gemeente. Natuurlijk zijn we ook als universele gemeente Lichaam van Christus, maar als we het uitsluitend zo opvatten en niet ook per plaats, gaat de essentie van Paulus' punt verloren. Deze brief van Paulus zal vervolgens wel discussie hebben opgeroepen wie de linker- of rechterhand is, de oksel, kleine of grote teen of elleboog ☺ .

Als we kijken naar de praktijk van het samenwerken als gemeentes, dan zien we dat binnen kerkelijke verbanden de verschillende plaatselijke gemeentes ook op een bepaalde manier gekend worden. Trouwe en ervaren Algemene Vergadering van de Unie-ABC gangers , kunnen vaak aan de inbreng van de woordvoerder al horen uit welke plaats hij of zij komt: "O, dat is typisch Amsterdam, Leeuwarden of Eindhoven". Gemeentes hebben een persoonlijke identiteit, vaak vanuit de historie, die gevormd is door alles wat zij hebben meegemaakt en keuzes die zij hebben gemaakt.

"Wie is onze gemeente?" is dan ook een interessante vraag. Hoe zou de Heer ons als persoon zien? Hoe hebben onze 'zuster' gemeentes ons leren kennen? Hoe beschouwen wij onszelf vanuit onze geschiedenis als we een autobiografie zouden schrijven?

Janet R. Cawley heeft een aantal vragen opgesteld (door schrijver dezes bewerkt en aangevuld) die in kleine groepen besproken kunnen worden, waarna de antwoorden in grote groep worden verzameld. De vragen zijn alledaags en daarmee is het even wennen. We zijn niet gewend om zo over onze gemeente na te denken en dit vraagt dus wat flexibiliteit. Als je hier echter op een inlevende en creatieve manier over in gesprek raakt, ga je merken dat deze oefening de mogelijkheid geeft om soms lastige punten en processen op een heldere wijze te benoemen, wat lucht geeft. Deze zelfreflectie kan daarmee helpen om zaken uit het verleden op een rij te krijgen en keuzemogelijkheden voor de toekomst inzichtelijk te maken. Ons gebed mag zijn dat het in vrouwen hierover gaan praten, Gods zegen weg zal dragen. En het is gewoon leuk ☺ !